

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 31PP/58/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123011279
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Harangozo
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123011279.1

Uznesenie

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Radoslavom Harangozom, o návrhu záujmového združenia občanov – Ochota, n. o., so sídlom Wolkerova 5030/8, Prešov, IČO: 50482068, na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trv. bytom D. E. XXX, F. C., t. č. ÚVV a ÚVTOS Košice – Šaca, na verejnom zasadnutí v Prešove dňa 20.09.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd návrh záujmového združenia občanov – Ochota n. o., so sídlom Wolkerova 5030/8, Prešov, IČO: 50482068 na podmienené prepustenie ods. A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trv. bytom D. XXX, okr. C., t. č. ÚVV a ÚVTOS Košice - Šaca z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 2T/113/2022 zo dňa 20.04.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2To/20/2023 zo dňa 04.07.2023 vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov, z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 27.07.2023 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť – návrh neziskovej organizácie Ochota n. o. na podmienené prepustenie ods. A. B., ktoré odôvodnila tým, že šlo len o trestný čin slovný, že vo výkone trestu sa polepšil, má priaznivé hodnotenie, väzba a trest naplnili svoj účel, chce sa zamestnať a plánuje budúcnosť s družkou z Čiech. Taktiež poukázal na to, že pri podmienenom prepustení je možné lepšie dosiahnuť účel trestu, ako ďalšou izoláciou v prostredí ústavu. Za nápravu a ponuku práce sa zaručila nezisková organizácia prostredníctvom svojho štatutára.

Súd po vyžiadaní hodnotenia z ÚVTOS, kde odsúdený vykonáva, resp. doposiaľ vykonával trest odňatia slobody, súvisiacich spisov a odpisu z registra trestov nariadil vo veci termín verejného zasadnutia, na ktorom vypočul odsúdeného, zástupcu záujmového združenia občanov, prečítal podstatný obsah pripojených spisov, oboznámil návrh, hodnotenie, odpis z registra trestov a zistil nasledovné.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 2T/113/2022 bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok zo dňa 20.04.2023 sp. zn. 2T/113/2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2To/20/2023 zo dňa 04.07.2023 bol A. B. uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona na skutkovom základe tam uvedenom a bol mu za to uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zo správy ÚVV a ÚVTOS Prešov vyplýva, že odsúdený vo výkone trestu sa správa slušne a nie sú zaznamenané problémy ani negatívne poznatky, povinnosti a príkazy plní. Preferuje bežné aktivity, kontakt udržiava s družkou. Zatiaľ podrobnejšie ho nebolo možné hodnotiť, keďže trest nastúpil z väzby až 04.07.2023. V priebehu doterajšieho výkonu trestu nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Riziko recidívy je stredné a resocializačná prognóza je menej priaznivá. V závere správy riaditeľ ústavu neodporučil jeho podmienené prepustenie. Zástupca ÚVTOS na verejnom zasadnutí

zotrval na hodnotení s tým, že aj keď už bol prevezený do Košíc, nezmenilo sa na uvedených skutočnostiach nič.

Z odpisu z registra trestov vyplynulo, že odsúdený má celkovo 3 záznamy ešte bez evidencie posledného odsúdenia, pre ktoré aktuálne vykonáva trest, prvým bolo odsúdenie z roku 1993, avšak za vraždu na 15 rokov v III. nápravnovýchovnej skupine, z ktorého bol podmiennečne prepustený dňa 16.03.2004, avšak dňa 14.02.2006 mu bol nariadený zvyšok trestu z dôvodu neosvedčenia sa a trest vykonal dňa 29.07.2017. Ďalšie odsúdenie je na 9 rokov v III. nápravnovýchovnej skupine pre lúpež, ktorý trest vykonal dňa 09.07.2013. Posledné odsúdenie je potom pre podvod, kde mu bolo upustené od uloženia súhrnného trestu a teraz pribudlo v poradí štvrté odsúdenie pre nebezpečné vyhrážanie.

Odsúdený na verejnom zasadnutí pri výsluchu uviedol, že súhlasí s návrhom záujmového združenia a dodal, že má družku v Česku, s ktorou vychovávajú maloleté dieťa a chce tiež pracovať pre organizáciu a viesť riadny život. Ohľadom lúpeže je podaná obnova konania, rieši sa to už dlhé roky, lebo sa nepodarilo zadržať svedka. K svojej trestnej činnosti má kritický postoj, avšak nevedel zdôvodniť, prečo sa jej dopúšťal opakovane. Odmenu nezískal, lebo je vo výkone trestu len 2 mesiace, predtým bol vo väzbe.

Zástupca navrhovateľa Ochota n. o. G. H. I. na verejnom zasadnutí uviedol, že mu ponúka zamestnanie, čiže nejaký životný režim a mal by z toho aj príjem. V neziskovej organizácii je zoskupenie ľudí, ktorí by vedeli mať vplyv na odsúdeného, pričom trestnú činnosť spáchal v čase, keď nemal prácu. Pracoval by ako šofér. Predošlé odsúdenia pozná, ale nemusí to korešpondovať s tým, aký človek je teraz. Poznajú sa z väzby, mali celý oproti sebe.

Prokurátorka v konečnom návrhu poukázala na vykonané dokazovanie a hodnotenie ústavu s tým, že nemal za celý čas ani jednu disciplinárnu odmenu, pričom poukázala na jeho trestnú minulosť, pričom už raz bol podmiennečne prepustený, napriek tomu potom spáchal ďalší násilný trestný čin, teda sa nedá predpokladať, že bude viesť riadny život. Tiež poukázala aj na hodnotenie ústavu, ktorý neodporučil podmiennečné prepustenie a že v minulosti išlo o závažné trestné činy a nejde o jednorazové vybočenie. Navrhla žiadosť zamietnuť.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona, pri podmiennečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmiennečným prepustením odsúdeného. Zároveň môže nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4.

Súd sa oboznámil so žiadosťou odsúdeného, so spisovým materiálom, písomným hodnotením z ÚVV a ÚVTOS Prešov a zistil, že odsúdenému predpísaná 1/2 z vykonávaného trestu odňatia slobody po započítaní väzby uplynula dňa 30.7.2022, spĺňa teda formálny predpoklad podmiennečného prepustenia. Na základe zabezpečených dôkazov však dospel súd k záveru, že nie sú naplnené materiálne podmienky pre podmiennečné prepustenie tak, ako ich vyžaduje Trestný zákon.

Pre konštatovanie splnenia materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie je nevyhnutné preukázať polepšenie odsúdeného, pričom vykonané dokazovanie musí jednoznačne a bez pochybností viesť k pozitívnemu záveru, že odsúdený sa svojim správaním a plnením povinností skutočne polepšil, čo znamená, že už doterajší výkon trestu bol postačujúci pre naplnenie účelu trestu, ktorým je najmä prevýchova odsúdeného tak, aby viedol riadny život a jeho ďalší výkon preto už nie je potrebný. Súd musí mať na základe uvedeného preukázané, že od odsúdeného je dôvodné očakávať vedenie riadneho života na slobode.

V prípade odsúdeného A. B. je v prvom rade potrebné poukázať na hodnotenie z ÚVTOS, v zmysle ktorého je síce jeho pobyt v ústave hodnotený pozitívne v tom smere, že sa správa slušne a dodržiava ústavný poriadok, avšak nebol ani raz disciplinárne odmenený (hoci ani potrestaný). Aj keď ide o krátky výkon trestu, aj zástupca ÚVTOS na verejnom zasadnutí povedal, že odmena sa aj za krátky čas dá získať, aj keď ťažšie, závisí od aktivity. Z uvedeného vyplýva, že odsúdený sa vo výkone trestu správa dobre, ale ide o bežné dobré správanie, keď treba zdôrazniť, že dodržiavanie ústavného poriadku a nevyvolávanie konfliktov je základnou povinnosťou každého odsúdeného a porušenie aj týchto základných pravidiel by už samo osebe odôvodňovalo zamietnutie návrhu. Uvedené je potom potrebné dať do súvisu s ďalšími okolnosťami, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie súdu. V tejto súvislosti súd poukazuje na záver hodnotenia, z ktorého vyplýva menej priaznivá prognóza a stredné riziko recidívy a zároveň aj sám riaditeľ vyslovene neodporučil vyhovieť žiadosti. Zároveň nemožno opomenúť ani doterajší život odsúdeného, ktorý má celkovo 4 záznamy spolu s týmto odsúdením v registri trestov, čo by samozrejme samo osebe neodôvodňovalo zamietnutie žiadosti, avšak už v minulosti spáchal veľmi závažnú trestnú činnosť (vražda a lúpež), pričom už v jeho prípade bolo raz rozhodnuté o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu a to práve za vraždu, kde mu bola daná príležitosť viesť riadny život aj napriek spáchaniu takto závažného zločinu, čo ho ale do budúcnosti neodradilo od páchania ďalšej trestnej činnosti a navyše spáchal ďalšiu tiež závažnú trestnú činnosť vo forme lúpeže, kde mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere až 9 rokov. Z uvedeného je zrejmé, že ani dávnejšie podmiennečné prepustenie, ani spomínané podmiennečné odsúdenie, nemali na neho požadovaný výchovný efekt a predošlé výkony trestu, ako aj predošlé podmiennečné prepustenie a hrozba premeny zvyšku trestu ho neodradili od páchania trestnej činnosti, čo tiež nedáva záruku, že v budúcnosti povedie riadny život.

K návrhu záujmového združenia ochota n. o. súd ešte poznamenáva, že táto záruka nie je vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dostatočne silná a spôsobilá naplniť účel trestu na slobode, pričom medzi zástupcom združenia G. H. I. a odsúdeným nie je potrebný dôverný vzťah, kedy by mal odsúdený k nemu rešpekt ako k autorite spôsobilej na neho dostatočne silno pôsobiť, keď sa spoznali len v rámci výkonu väzby a aj keď sa poznajú a majú medzi sebou možno kamarátsky vzťah, tieto okolnosti nie sú tak intenzívne, aby dokázali vyvážiť už vyššie popísané skutočnosti svedčiacie v neprospech podmiennečného prepustenia.

Vzhľadom na uvedené, berúc do úvahy v súhrne všetky skutočnosti podstatné pre hodnotenie splnenia materiálnych podmienok tak súd po ich komplexnom vyhodnotení nemal preukázané dostatočné polepšenie odsúdeného vo výkone trestu a plnenie jeho povinností a zmenu jeho vnútorného postoja, nielen formálnu, ale reálnu, v takej miere, ktorá by odôvodňovala záver o tom, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ako to vyžaduje Trestný zákon. Preto rozhodol tak, že návrh záujmového združenia občanov na jeho podmiennečné prepustenie zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Prešov. Sťažnosť má odkladný účinok.